

**ХУУЛЬ ЗҮЙН
ҮНДЭСНИЙ ХҮРЭЭЛЭН**

**БООЦООТ ТААВАР, ХОНЖВОРТ СУГАЛААНЫ
ТАЛААРХ ГАДААД ОРНЫ ЭРХ ЗҮЙН ЗОХИЦУУЛАЛТ,
ТУРШЛАГА: ХАРЬЦУУЛСАН ЛАВЛАГАА**

**2023 оны
12 сар**

Хянасан:

Х.Эрдэм-Ундрах

Хууль зүйн үндэсний хүрээлэнгийн
Захирал

Хууль зүйн ухааны доктор (Dr.Jur)

Удирдсан:

М.Түвшинжаргал

Хууль зүйн үндэсний хүрээлэнгийн
Эрдэмтэн нарийн бичгийн дарга

Хууль зүйн ухааны доктор (Ph.D)

Судалгааг гүйцэтгэсэн:

С.Нарантунгалаг

Хууль зүйн үндэсний хүрээлэнгийн
Эрдэм шинжилгээний ажилтан

Э.Сэлэнгэ

Хууль зүйн үндэсний хүрээлэнгийн
Эрдэм шинжилгээний ажилтан

ГАРЧИГ

I. Удиртгал.....	4
II. Үндсэн хэсэг	5
Нэг. Сингапур.....	5
Хоёр. Хонг Конг	11
Гурав. Солонгос	16
Дөрөв. Япон.....	21
Эх сурвалж	26

I. Удиртгал

Монгол Улсын Их Хуралд Засгийн газраас 2022 оны 12 дугаар сарын 26-ны өдөр өргөн мэдүүлсэн Казиногийн тухай, Бооцоот таавар, хонжворт сугалааны тухай, Бооцоот морин уралдааны тухай хуулийн төслүүдийг хэлэлцэх явцад гадаад орны эрх зүйн зохицуулалт, туршлагыг харьцуулан судлах шаардлага үүссэнтэй холбогдуулан ХЗДХЯ-ны захиалгаар Хууль зүйн үндэсний хүрээлэн энэхүү судалгааг хийж гүйцэтгэв.

Тус судалгаанд Сингапур, Хонг Конг, БНСУ болон Япон улсын бооцоот таавар, хонжворт сугалааны талаарх хууль, эрх зүйн зохицуулалтын талаар харьцуулсан болно. Засгийн газраас өргөн мэдүүлсэн Бооцоот таавар, хонжворт сугалааны тухай хуулийн төсөл нь Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт мөрийтэй тоглоомын үйл ажиллагаа эрхлэх нийтлэг зохицуулалтыг бий болгох, бооцоот таавар, хонжворт сугалааны үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл олгох, хүчингүй болгох, үйл ажиллагааг зохицуулах, хяналт тавих, бооцоот таавар, хонжворт сугалаанд оролцогчийн эрх ашгийг хамгаалахтай холбогдсон харилцааг зохицуулахад чиглэгдсэн. Иймд бооцоот таавар, хонжворт сугалааны зах зээл өндөр хөгжсөн Сингапур, Хонг Конг, БНСУ болон Япон улсын холбогдох хууль тогтоомжийг харьцуулан судлах нь хуулийн төслийг хэлэлцэж, сайжруулахад ач холбогдолтой гэж үзлээ.

II. ҮНДСЭН ХЭСЭГ

НЭГ. СИНГАПУР

Сингапур улсад мөрийтэй тоглоомын үйл ажиллагаатай холбоотойгоор дараах гол хууль хүчин төгөлдөр үйлчилж байна. Үүнд:

1. Сингапурын Мөрийтэй тоглоомыг зохицуулах газрын тухай хууль (*The Gambling Regulatory Authority of Singapore Act 2022*)
2. Мөрийтэй тоглоомын хяналтын тухай хууль (*Gambling Control Act 2022*)
3. Казиногийн хяналтын тухай хууль (*Gasino Control Act 2006*)

Сингапурын Мөрийтэй тоглоомыг зохицуулах газрын тухай хууль (*The Gambling Regulatory Authority of Singapore Act - GRA Act*) болон Мөрийтэй тоглоомын хяналтын тухай хууль нь (*Gambling Control Act-GC Act*) 2022 оны 3 дугаар сарын 11-нд тус улсын Парламентаар батлагдсан ба 2022 оны 8 дугаар сарын 01-ний өдрөөс хүчин төгөлдөр үйлчилж эхэлсэн байна.

Мөрийтэй тоглоомын хяналтын тухай хууль (GC Act) хүчин төгөлдөр үйлчилж эхэлснээр тус улсын Бооцооны тухай хууль, Нийтлэг тоглоомын газрын тухай хууль, Хувийн хонжворт сугалааны тухай хууль, Цахим мөрийтэй тоглоомын тухай хуулиудыг хүчингүй болгосон байна. Тус хуулиар, хууль ёсны мөрийтэй тоглоом болон хууль бус мөрийтэй тоглоомыг тодорхойлсон ба мөрийтэй тоглоомын үйл ажиллагаа явуулах эрх бүхий этгээдийг тодорхойлж түүнд тусгай зөвшөөрөл олгох харилцаа болон хариуцлага, шийтгэлийн төрлүүдийг нарийвчлан тодорхойлсон байна.

1.1.Бооцоот таавар /Bet/-ын үйл ажиллагааны эрх зүйн зохицуулалт

Мөрийтэй тоглоомын хяналтын тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлд “Мөрийтэй тоглоом” гэж дор дурдсаныг ойлгоно гэжээ. Үүнд,

- (a) Бооцоо тавих (Энэ хуулийн 5 дугаар зүйлд заасны дагуу);
- (b) Тоглоомын үйл ажиллагаанд оролцох (Энэ хуулийн 7 дугаар зүйлд заасны дагуу);
- (c) Сугалаанд оролцох (Энэ хуулийн 9 дүгээр зүйлд заасны дагуу).

5.1 Энэ хуулийн дагуу бооцоот таавар гэж дор дурдсан зүйлийн хүрээнд мөнгө буюу үнэ бүхий эд хөрөнгийг бооцоо болгон тавьж эсхүл бооцоонд хүлээн авахыг хэлнэ.

- (a) Сингапур эсхүл өөр газарт болох тодорхой уралдаан, тэмцээн, спортын арга хэмжээ болон өөр бусад арга хэмжээ, үйл явцын үр дүнд;
- (b) Сингапур эсхүл өөр газарт ирээдүйд болох эсхүл болохгүй байх зүйлийг таамаглахад;
- (c) Ямар нэг зүйл үнэн эсхүл худлаа эсэхийг батлахад.

5.2 Бооцоот тааварт дараах зүйлс хамаарахгүй.

- (a) Бизнесийн хүрээнд талууд хооронд байгуулсан гэрээний дагуу аль нэг тал нь 1909 оны Иргэний хуулийн хуулийн 5 (5) дахь хэсэгт заасан хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагаа явуулж байгаа;
- (b) Хууль зүйн сайдын тушаалын дагуу бооцоот таавар гэсэн нэр томъёонд хамаарахгүй бооцоо тавих буюу хүлээн авах үйл ажиллагаа.

5.3 Энэ хуулийн 5.1-т заагаагүй боловч 5.2-т үл хамаарах бооцоот тааварт холбогдох мөрийтэй тоглоомын үйл ажиллагааг энэхүү хууль тогтоомжийн дагуу бооцоот таавар гэж үзнэ.

5.4 Энэ хуулийн 5.1-т заасан агуулгын хүрээнд аливаа уралдаан, тэмцээн, спортын үйл ажиллагаа болон бусад үйл явдлын үр дүнтэй холбоотой бооцоо нь дараах шинжийг агуулсан эсэхээс үл хамаарч бооцоот таавар гэж үзэж болно.

- (а) уралдаан, тэмцээний үйл явдал эсхүл үйл явц аль хэдий нь болсон эсхүл дууссан;
- (b) хэлцлийн нэг тал үр дүнг мэдэж байгаа.

5.9 Энэ хуулийн дагуу "Тотализатор" гэж тоглоомын үр дүнг урьдчилан тооцоологч системээр ажиллаж байгаа аливаа машин, аппарат, хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл зэргийг ойлгох ба дор дурдсан утгаар

а) Хүмүүст мөнгө эсхүл түүнтэй тэнцэх хэмжээний хөрөнгө оруулалт хийх боломжийг олгох:

- (i) Сингапур эсхүл өөр газарт болох тодорхой уралдаан, тэмцээн, спортын арга хэмжээ болон өөр бусад арга хэмжээ, үйл явцын үр дүнд;
- (ii) Сингапур эсхүл өөр газар ирээдүйд болох эсхүл болохгүй байх зүйлийг таамаглахад;
- (iii) Ямар нэг зүйл үнэн эсхүл худлаа гэдгийг батлахаар.

(b) үр дүн, магадлал, үнэн зэрэг ямар нэгэн зүйлийг амжилттай таамаглаж буй хүмүүсийн дунд санг хувааж, хуваарилах боломжийг олгох;

6. Бооцоот тааврын үйл ажиллагаа явуулах

Энэ хуулийн дагуу бусадтай хамтран эсхүл бие даан, төлөөлөгчөөр дамжуулан эсхүл өөрийн биеэр, цахимаар эсхүл бусад хэлбэрээр явуулж байгаагаас үл хамааран дараах үйл ажиллагааг явуулж байгаа тохиолдолд бооцоот тааврын үйл ажиллагааг эрхлэгч гэж үзнэ.

6.1.А Дараах үйл ажиллагааны төрөл хамаарна.

- 1.Бооцоо хүлээн авах;
- 2.Бооцоог төлөх, бооцооны талаар тохиролцох, бооцоог дуусгах;
- 3.Бооцоот тааврын арилжаа эрхлэх эсхүл бооцоот тааврын мэдээллийн төв ажиллуулах;
4. Тотализатор¹ эрхлэх;
5. Олон сонголттой бооцоот таавар зохион байгуулах;
- 6.Мерийтэй тоглоомчдыг холбох;
- 7.Бооцоо санал болгох;
- 8.Бусдад бэт тавих нөхцөл бүрдүүлэх.

6.1.В 6.1.А-д заасан үйл ажиллагааг зохион байгуулах, удирдах, хяналт тавих

6.1.С 6.1.А, 6.1.В -д заасан үйл ажиллагааны үр дүнд бооцоог хуваарилах.

6.1.Д 6.1.А, 6.1.В, 6.1.С-д заасан үйл ажиллагааг гэрээний дагуу эсхүл өөрийн ажилтан эсхүл төлөөлөгчөөр дамжуулан гүйцэтгүүлэх.

6.1.Е 6.1.Д 6.1.А, 6.1.В, 6.1.С-д заасан үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэх.

¹ Нийт бооцоог зөв таасан этгээдэд хувь тэнцүүлэн хуваарилах, бооцоо тавих явцад магадлал өгөөжийг тооцоход ашиглах систем.

6.2 6.1-д дурдсан аливаа үйл ажиллагааг бусдын нэрийн өмнөөс гүйцэтгэсэн бол тухайн этгээдийг мөн бооцооны үйл ажиллагаа явуулж байгаа гэж үзнэ.

Онлайн бооцоот тааврын эрх зүйн зохицуулалт

Хуулийн 11 дүгээр зүйлд онлайн бооцоот таавартай холбоотой дараах зохицуулалт байна. Үүнд.

(5) Цахим мөрийтэй тоглоомын үйлчилгээ нь дараах холбоосын төрөлтэй байна.

(а) Цахим мөрийтэй тоглоомын үйлчилгээ нь тоглогч Сингапурт биечлэн байх боломжтой эсэхээс үл хамаарах бол цахим мөрийтэй тоглоомын үйлчилгээ нь гадаад харилцагчийн холбоостой байх;

(б) цахим мөрийтэй тоглоомын үйлчилгээ нь Сингапурт биечлэн байгаа нэг буюу хэд хэдэн хэрэглэгч тухайн үйлчилгээг ашиглах боломжтой, эсхүл тэдэнд хүргэсэн аливаа мэдээллийг агуулсан бол Сингапур-Хэрэглэгчийн холбоостой байна.

(6) Энэ хуулийн дагуу цахим мөрийтэй тоглоомын үйлчилгээ үзүүлэх буюу зохион байгуулах этгээд нь дараах шаардлагыг хангана:

(а) Цахим мөрийтэй тоглоомын үйлчилгээ нь Сингапурт үүссэн;

(b) Үйлчилгээний төв удирдлага, хяналт Сингапурт байх;

(c) Интернет хандалтын үйлчилгээг ашиглан хэрэглэгчдэд үйлчилгээ үзүүлж байгаа бол холбогдох интернэтийн контентыг Сингапурт үүсгэх.

Үйл ажиллагаа явуулах зөвшөөрөл олгох харилцаа

Мөрийтэй тоглоомын хяналтын тухай хуулиар мөрийтэй тоглоомыг төрлөөс нь хамааруулан дараах зөвшөөрлийн төрөлтэй байна.

(а) Тусгай зөвшөөрлийн хүрээнд явуулах үйл ажиллагаа.

Мөрийтэй тоглоомыг зохицуулах газрын тухай хуулиар бооцоот таавар, хонжворт сугалаа, тоглоомын машины өрөө/gaming machine rooms/ болон мөрийтэй тоглоомын үйл ажиллагааг хувийн барилга байгууламжид зохион байгуулах тусгай зөвшөөрөл олгох бүрэн эрхийг тус улсын Хууль зүйн яамны харьяа Мөрийтэй тоглоомыг зохицуулах газарт олгожээ. Тус байгууллага нь тусгай зөвшөөрлийн шаардлага хангаж буй эсэх, олгогдсон тусгай зөвшөөрлийн хүрээнд үйл ажиллагаа явуулж байгаа эсэхэд хяналт тавьж ажиллах чиг үүрэгтэй байна.

(b) Төрөлжсөн лицензийн хүрээнд явуулах үйл ажиллагаа.

Мөрийтэй тоглоомын хяналтын тухай хууль нь тодорхой төрлийн эрсдэл багатай мөрийтэй тоглоомын үйлчилгээг (азын сугалаа гэх мэт) төрөлжсөн лицензийн горимын дагуу хувь хүн, аж ахуйн нэгжүүд эрхлэхийг зөвшөөрдөг. Төрөлжсөн лицензийн дагуу уг үйл ажиллагааг эрхлэх хувь хүн эсхүл аж ахуйн нэгж нь Мөрийтэй тоглоомыг зохицуулах газраас тусгай зөвшөөрөл эрх хүсэх, тус байгууллагад ямар нэгэн мэдэгдэл, бичиг баримт ирүүлэх шаардлагагүй боловч Мөрийтэй тоглоомын хяналтын тухай хуульд заасан шаардлага, нөхцөлийг хангасан байхыг шаардана. Төрөлжсөн лицензийн горимыг биелүүлэх боломжгүй хувь хүн, аж ахуйн нэгж уг үйл ажиллагааг эрхлэх, зохион байгуулах ёсгүй бөгөөд хэрэв хууль зөрсөн тохиолдолд хувь хүн, аж ахуйн нэгжид Мөрийтэй тоглоомын хяналтын тухай хуулиар шийтгэлийн арга хэмжээ ногдуулах эсхүл гэмт хэрэг үйлдсэнд тооцогдох боломжтой.

(c) Гэр бүл, найз нөхдийн дунд мөрийтэй тоглоом тоглох.

Тус хуулиар хүмүүс гэр бүл, найз нөхдийн хүрээнд мөрийтэй тоглоом тоглохыг хүлээн зөвшөөрдөг ба энэхүү зөвшөөрөл нь зөвхөн өөрийн гэрт тоглохыг зөвшөөрөх тул цахимаар тоглоход үйлчлэхгүй. Энэхүү хуулийн хэм хэмжээг зөрчиж гэмт хэргийн шинжтэй үйлдэл гаргасан эсэхийг тус улсын цагдаагийн газар шалган тогтоодог.

Хяналтын тогтолцоо

Мөрийтэй тоглоомыг зохицуулах газрын тухай хуулиар Сингапурын Хууль зүйн яамны харьяа Мөрийтэй тоглоомыг зохицуулах газрыг байгуулсан бөгөөд тус байгууллага нь Сингапур дахь мөрийтэй тоглоомын үйл ажиллагаанд зохицуулалт хийх, мөрийтэй тоглоомыг шударга бөгөөд гэмт хэргийн нөлөөллөөс ангид байлгах, хор хөнөөлийг багасгах замаар Сингапурын ард түмнийг хамгаалах чиг үүрэгтэй байгууллага юм.

Хариуцлага

Мөрийтэй тоглоомын хяналтын тухай хуулийн 4 дүгээр бүлэгт насанд хүрээгүй хүмүүсийг хамгаалах болон мөрийтэй тоглоом тоглох эрх хасагдсан хүмүүсийг хамгаалах эрх зүйн зохицуулалтыг хийсэн байна. Тухайлбал дараах агуулгатай зохицуулалтууд байна.

- Насанд хүрээгүй хүнээс бооцоо хүлээн авах, бооцоо тавьсан тухай мэдэгдэл өгөх, илгээх.
- Насанд хүрээгүй хүмүүст тоглоомын машины аль ч өрөөнд тоглоомын машин тоглохыг зөвшөөрөх.
- Насанд хүрээгүй хүнээс сугалаанд оролцох хүсэлтийг хүлээн авах.
- Бооцоо тавихын тулд бооцооны данс нээлгэх, насанд хүрээгүй хүнийг цахим бооцоот тоглоомын тоглогчоор бүртгүүлэх.

Насанд хүрээгүй хүнтэй мөрийтэй тоглоом тоглох харилцаа

30.-(1) Дараах тохиолдолд хүнийг гэмт хэрэг үйлдсэн гэж үзнэ.

(a) насанд хүрээгүй хүнтэй мөрийтэй тоглоом тоглох

(b) насанд хүрээгүй хүний өмнөөс өөр хүнтэй мөрийтэй тоглоом тоглох

(2) Энэ зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан гэмт хэргийн яллагдагч өөрийгөө гэм буруугүйг дор дурдсанаар нотолсон тохиолдолд гэм буруугүйд тооцогдоно.

(a) Хохирогчийг насанд хүрсэн гэдэгт итгэсэн, насанд хүрээгүй хүн биш гэдгийг мэдэх боломжгүй байсан тухай үндэслэлтэй тайлбар, мэдүүлэг гаргасан;

(b) Мөрийтэй тоглоомчин насанд хүрээгүй хүн биш гэдгийг нотлох баримтыг хүлээн авсан бөгөөд энэ нь үндэслэлтэй бөгөөд яллагдагч уг нотлох баримтыг зөв гэж хүлээн зөвшөөрсөн.

(3) (1)-д заасан гэмт хэрэг үйлдсэн этгээдэд 300,000 доллар хүртэлх торгуулиар шийтгэх эсхүл 6 хүртэлх жилээс илүүгүй хугацаагаар хорих ял ногдуулах эсхүл тус шийтгэлийн төрлүүдийг хамтад нь хэрэглэнэ.

(4) Дэд хэсэг (1)(b) нь дараах тоглоомын машины тоглоом тоглоход хамаарахгүй.

(a) машинд зоос эсхүл тоглоомын жетон оруулах;

(b) тоглоомын машины кредитийг машинд бүртгүүлэхэд хүргэсэн;

(c) машин дээр бооцоо тавих;

(d) тоглоомын машинтай холбоотой ямар нэг тохиргоог идэвхжүүлэх, (Jackpot машинаар хязгаарлагдахгүй)

31.- (1) Насанд хүрээгүй хүн Сингапурт мөрийтэй тоглоом тоглох ёсгүй.

(2) (1)-д заасныг зөрчсөн насанд хүрээгүй хүн гэмт хэрэг үйлдсэн гэм буруутай бөгөөд энэ зүйлийн (5)-д заасны дагуу 1500 доллараас хэтрэхгүй торгууль ногдуулна.

(3) Сингапур улсад мөрийтэй тоглоом тоглохыг хориглосон этгээд хоригийг зөрчиж мөрийтэй тоглоом тоглох ёсгүй.

(4) (3)-д заасныг зөрчсөн, хасагдсан этгээд гэмт хэрэг үйлдсэн гэм буруутай бөгөөд шийтгэгдсэн тохиолдолд 10,000 доллараас илүүгүй торгууль эсхүл 12 сараас илүүгүй хугацаагаар хорих ял эсхүл шийтгэлийг хамтад нь ногдуулна.

(5) энэ хэсэгт заасан гэмт хэргийн хувьд 1993 оны Хүүхэд, залуучуудын тухай хуулийн 42 (2) ба (3) хэсгийг үл харгалзан насанд хүрээгүй хүнийг торгууль төлөөгүйн улмаас хорих, цагдан хорих төвд хорьж болохгүй.

(6) (2) болон (4) дэд зүйлд заасан гэмт хэрэгт хатуу хариуцлага тооцно.

32.- (1) Насанд хүрээгүй хүн дараах зүйлийг хийх ёсгүй.

(а) Мөрийтэй тоглоомын газарт нэвтрэхийг хориглосон цагт зориудаар нэвтрэх эсхүл тэнд үлдэх;

(б) Цахимаар мөрийтэй тоглоом тоглохын тулд тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчид санаатайгаар данс нээлгэх.

(2) Мөрийтэй тоглоом тоглох эрх нь хасагдсан хүн дараахь зүйлийг хийх ёсгүй.

(а) тоглоомын машины өрөөнд тодорхой ажил гүйцэтгэхээс бусад тохиолдолд зориудаар орох буюу тэнд байх;

(б) Цахимаар мөрийтэй тоглоом тоглох зорилгоор тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчид санаатайгаар данс нээлгэх.

(3) (1)-д заасныг зөрчсөн насанд хүрээгүй хүн гэмт хэрэг үйлдсэн гэм буруутай бөгөөд 1500 доллараас хэтрэхгүй торгууль ногдуулна.

(4) (2)-д заасныг зөрчиж мөрийтэй тоглоом тоглох эрх нь хасагдсан хүн гэмт хэрэг үйлдсэн гэм буруутай байх бөгөөд шийтгэгдсэн тохиолдолд 10,000 доллараас илүүгүй торгууль эсхүл 12 сараас илүүгүй хугацаагаар хорих ял шийтгэлийг хамтад нь ногдуулна.

Сингапурт бооцооны үйл ажиллагаа явуулах, мөрийтэй тоглоом тоглох, сугалаа явуулах зөвшөөрөгдсөн мөрийтэй тоглоомын газраас бусад газар ямар нэгэн бооцооны үйл ажиллагаа явуулах, тоглоом тоглох, сугалаа явуулах ёсгүй. Бооцооны үйл ажиллагаа, тоглоом, сугалаа явуулах зөвшөөрөгдсөн мөрийтэй тоглоомын газар биш гэдгийг мэдэж байсан эсхүл мэдэх боломжтой байсан ч тоглосон бол- (2) (3) дэд хэсгийг харгалзан (1)-ийг зөрчсөн этгээд гэмт хэрэг үйлдсэн гэм буруутай бөгөөд (а) 500,000 доллараас хэтрэхгүй торгууль ногдуулах, мөн 7 жилээс илүүгүй хугацаагаар хорих ялаар шийтгэнэ, (б) тухайн хүн давтан гэмт хэрэг үйлдсэн тохиолдолд 700,000 доллараас хэтрэхгүй хэмжээний торгууль ногдуулахаас гадна 10 жилээс илүүгүй хугацаагаар хорих ялаар шийтгэнэ.

1.2 Хонжворт сугалаа /Lottery/-ны эрх зүйн зохицуулалт

Үйл ажиллагаа явуулах хэлбэр, шаардлага

Мөрийтэй тоглоомын хяналтын тухай хуулийн 9.1 дүгээр зүйлд зааснаар “хонжворт сугалаа” гэж шагналын санг хуваарилах олон тооны оролцогч оролцуулж эсхүл оролцуулахгүй байж болох схем, уралдаан, төхөөрөмж ашиглан дараах байдлаар зохион байгуулж буйг ойлгоно.

- A. Дор дурдсан үндэслэлээр схем, уралдаан, төхөөрөмжид оролцох эрхэлж авна.
 - A.1 Оролцогчийн зүгээс мөнгө, эсхүл мөнгөтэй адилтгаж болохуйц үнэ бүхий зүйл өгөх, төлж байгаа;
 - A.2 Төлбөр шаардахгүйгээр оролцогчийн оролцоо бусад шаардлагад үндэслэн явуулж байгаа.
- 9.1.В Шагналын сангийн хуваарилалт нь схем, уралдаан, төхөөрөмжийн аль үе шатанд явагдаж байгаа эсэхээс үл хамааран боломжид үндэслэн хуваарилагдана.
- 9.3 Энэхүү хуулийн дагуу хонжворт сугалаа нь дараах хэлбэрээр явагдаж болно.
 - (a) Сугалаа
 - (b) Хөзөр, токен, койн, шоо
 - (c) Аливаа тоног төхөөрөмж, тасалбар, цахим тооцоолол зэрэг.

Мөрийтэй тоглоомын хяналтын тухай хуулийн 10 дугаар зүйлд хонжворт сугалааны үйл ажиллагаа эрхлэх талаар зохицуулсан. Энэхүү хуулийн зорилгын дагуу хүн дараах үйл ажиллагааг бие даан эсхүл бусадтай хамтран, төлөөлөгчөөр дамжуулан эсхүл биечлэн, цахим хэлбэрээр эсхүл бусад хэлбэрээр явуулж байгаагаас үл хамааран дараах үйл ажиллагааг эрхэлж байгаа тохиолдолд хонжворт сугалааны үйл ажиллагаа эрхлэгч гэж үзнэ.

- A. Хонжворт сугалааны үйл ажиллагаа явуулах эсхүл зохион байгуулах;
- B. Бусдыг хонжворт сугалаанд оролцохыг санал болгох эсхүл оролцох нөхцөлөөр хангах;
- C. Хонжворт сугалааны үйл ажиллагаа явуулах, удирдан зохион байгуулах, хяналт тавих хүрээнд мөнгө түүнтэй адилтгах эд хөрөнгө хүлээн авах;
- D. А, В,С-д заасан үйл ажиллагааг удирдах эсхүл хяналт тавих;
- E. А,В,С, D- д заасан хонжворт сугалаатай холбоотой үйл ажиллагааг дор дурдсан этгээд эрхлэх бүрэн эрх олгосон;
 - E.1 Гэрээний дагуу эсхүл өөрийн ажилтнаа эсхүл төлөөлөгчөөрөө дамжуулан хуулийн этгээдийн удирдах байгууллага албан тушаалтан хонжворт сугалааг зохион байгуулж буй хуулийн этгээдийн удирдах байгууллага, албан тушаалтан, төлөөлөгч;
- F. А, В, С, D, E-д заасан үйл ажиллагаанд туслах, дэмжлэг үзүүлэх.

Төр хонжворт сугалааны үйл ажиллагааг эрхэлдэг эсэх, холбогдох эрх зүйн зохицуулалт

Singapore Pools гэх төрийн өмчийн компанийн хонжворт сугалаа нь анх хууль бус мөрийтэй тоглоомыг бууруулах үүднээс байгуулагдсан бөгөөд 1981, 1988, 1997, 2014 онд тус тус бүтэц, зохион байгуулалт нь өөрчлөгдсөн. Singopare pools компанийн хувьцааг Сангийн яамны харъяа Toto board буюу Хонжворт сугалааны зөвлөл эзэмшдэг. Тус компани нь өмнө дурдсан хууль тогтоомжид заасан журмын дагуу the Gambling Regulatory Authority (GRA) буюу Мөрийтэй тоглоомыг зохицуулах газраас зөвшөөрөл авдаг.

ХОЁР. ХОНГ КОНГ

Хонг конгоос бооцоот таавар, мөрийтэй тоглоом, хонжворт сугалаатай холбоотой харилцааг дараах хууль тогтоомжоор зохицуулж байна. Үүнд:

1. Мөрийтэй тоглоомын тухай хууль (Gambling Ordinance);
2. Бооцоот тааврын үйл ажиллагааны үүргийн тухай хууль (Betting Duty Ordinance);
3. Төрийн хонжворт сугалааны тухай хууль (The Government Lotteries Ordinance).

Хонг конгийн 2022 оны 01 сарын 07-ны өдрийн Мөрийтэй тоглоомын тухай хууль (Gambling Ordinance)-д бооцоот таавар, хонжворт сугалааг тодорхойлсон байна. Тус хуулийн 2-р зүйлд Мөрийтэй тоглоом гэж тохиолдол (chance) болон тоглогчийн ур чадварт суурилсан тоглоом, бооцоот таавар, түүнийг зохион байгуулах (bookmaking)-ыг ойлгохоор заасан.

Тус хуулийн 3-р зүйлд мөрийтэй тоглоом ямар тохиолдолд хууль ёсны байхыг зохицуулсан байна. Үүнд:

- Нийтээр тэмдэглэх баярын өдөр хувийн барилга, байгууламждаа ашиг олох эсхүл арилжаа, худалдааны болон тоглоомд ялснаас бусад тохиолдолд хувийн ашиг хонжоо олох зорилгогүйгээр тоглоом (gaming) тоглохыг зөвшөөрнө.
- Бооцоот тааврыг энэхүү хуулийн 7-р зүйлд заасан зөрчил гаргаж буй этгээдээс бусад хүмүүс хооронд хийсэн тохиолдолд хууль ёсны дагуу гэж үзнэ.
- Мөрийтэй тоглоом нь Өргөн нэвтрүүлгийн тухай хууль (Broadcasting Ordinance), Бооцоот тааврын үйл ажиллагааны үүргийн тухай хууль (Betting Duty Ordinance) дагуу тусгай зөвшөөрөл олгогдсон тохиолдолд хууль ёсны байна.

Үйл ажиллагаа явуулах зөвшөөрөл олгох харилцаа

Мөрийтэй тоглоомын тухай хуулийн 22-р зүйлд тусгай зөвшөөрөл олгох үндэслэл, процессыг зохицуулсан байна.

1. Дотоод хэрэг, залуучуудын асуудал эрхэлсэн төрийн нарийн бичгийн даргын томилсон нийтийн албан тушаалтан нь:

(а) дараах зөвшөөрлийг олгож болно:

- (i) Клуб, холбоо эсхүл бусад байгууллагын үйл ажиллагааны хүрээнд хонжворт сугалааг сурталчлах, зохион байгуулахыг;
- (ii) Нийгэмлэгийн тухай хууль (Societies Ordinance)-д заасан хууль бус нийгэмлэг эсхүл тус хуулийн үйлчлэлд хамаарахгүй этгээдээс бусад нийгэмлэг томбола (tombola) тоглоомыг зохион байгуулах;
- (iii) Нийтийн цэнгээний газрын тухай хууль (the Places of Public Entertainment Ordinance)-ийн 4-р зүйлд заасны дагуу тусгай зөвшөөрөл авсан байранд шагнал бүхий тоглоом зохион байгуулах;
- (iv) Бизнес эрхлэгчийн зүгээс бизнесийн үйл ажиллагааг сурталчлах зорилгоор уралдаан зохион байгуулах.

(б) mahjong эсхүл tin kua зэрэг тоглоом тоглох орон байрт зөвшөөрөл олгох.

2. Энэ хуулийн 1-д заасан тусгай зөвшөөрлийн төлбөрийг төлснөөр дор дурдсан байдлаар шийдвэрлэнэ:

- (а) Тодорхой сугалаа, тоглоом, уралдаанд тусгай зөвшөөрөл олгох;
- (б) Тусгай зөвшөөрлийг 12 сарын хугацаагаар олгох буюу сунгах.

3. Энэ тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч нь Дотоод хэрэг, залуучуудын асуудал эрхэлсэн төрийн нарийн бичгийн даргын томилсон нийтийн албан тушаалтны тогтоосон нөхцөл болон бусад нөхцөлийг дагаж мөрдөх үүрэгтэй.

4. Дотоод хэрэг, залуучуудын асуудал эрхэлсэн төрийн нарийн бичгийн даргын томилсон нийтийн албан тушаалтан дараах тохиолдолд тусгай зөвшөөрлийг хэдийд ч цуцалж болно.

(а) Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч нь зөрчил гаргаж, тус зөрчилд шийтгэл оногдуулсан эсэхээс үл хамааран тусгай зөвшөөрлийн нөхцөл зөрчигдсэн бол;

(б) Нийтийн ашиг сонирхлыг хамгаалах зорилгоор.

6. Тусгай зөвшөөрлийн нөхцөлийг зөрчиж, зөрчил гаргасан этгээд нь тус зөрчлийг гаргахгүй байх, түүнээс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор бүхий л хүчин чармайлт гаргасан гэдгээ нотлоогүй тохиолдолд гэмт хэрэг үйлдсэнд тооцно.

7. Энэ хуулийн 6-д заасан гэмт хэрэг үйлдсэн хүнд 5-р түвшний торгууль эсхүл 2 жилийн хорих ялаар шийтгэнэ.

Бооцоот тааврын үйл ажиллагааны үүргийн тухай хууль (Betting Duty Ordinance)-ийн 6X-р зүйлд заасны дагуу Дотоод хэрэг, залуучуудын асуудал эрхэлсэн төрийн нарийн бичиг дарга хонжворт сугалааны үйл ажиллагаа явуулах тусгай зөвшөөрлийг компанид олгох бүрэн эрхтэй байна. Тус тусгай зөвшөөрөл олгох компанийн эрх бүхий албан тушаалтан нь хууль тогтоомжид заасан шаардлагыг хангасан тохиолдолд Дотоод хэрэг, залуучуудын асуудал эрхэлсэн төрийн нарийн бичиг дарга тусгай зөвшөөрөл олгох үндэслэл болно. Цаашилбал, эрх бүхий албан тушаалтанд “зохих этгээд байх (fit and proper)” шаардлага тавигдах бөгөөд энэ нь дараах агуулгатай байна.

Дотоод хэрэг, залуучуудын асуудал эрхэлсэн төрийн нарийн бичиг дарга нь тус эрх бүхий албан тушаалтныг зохих этгээд мөн эсэхийг түүний дараах нөхцөл байдлыг харгалзан тогтооно.

- a) Тухайн хүний санхүүгийн байдал, сахилга бат;
- b) Тухайн хүний туршлага, ур чадвар;
- c) Тухайн хүний аливаа асуудалд шударга байдлаар хандах чадвар;
- d) Тухайн хүний нэр төр, алдар хүнд;
- e) Тухайн хүн тодорхой ашиг сонирхлын зөрчилтэй эсэх;
- f) Төрийн нарийн бичгийн даргын зүгээс шаардлагатай гэж үзсэн бусад зүйлс.

Түүнчлэн, тусгай зөвшөөрлийн нөхцөл, шаардлагын талаар тусгай зөвшөөрөлд нарийвчлан заана. Компанид тусгай зөвшөөрөл олгохдоо дараах нөхцөлийг хангасан байхыг Компаниас шаардана. Үүнд:

- a) Насанд хүрээгүй этгээдээс бооцоо хүлээн авахгүй байх;
- b) Насанд хүрээгүй этгээд нэвтрэх боломжтой барилга байгууламжид бооцоот тааврын үйл ажиллагаа явуулахгүй байх;
- c) Насанд хүрээгүй хүнээс шагнал авах зорилгоор ирүүлсэн хүсэлтийг хүлээн авахаас татгалзах;
- d) Өдөр бүрийн 16:30 – 22:30 цагийн хооронд телевиз, радиогоор хонжворт сугалааны талаарх зар сурталчилгаа явуулахгүй байх;
- e) Дараах төрлийн зар сурталчилгааг явуулахыг хориглоно:
 - a. Насанд хүрээгүй хүмүүст чиглэсэн;
 - b. Ялах боломж өндөр байгаа тухай сануулсан;
 - c. Хонжворт сугалаа нь санхүүгийн хүндрэлээс гарах арга гэж сурталчилсан.

- f) Бооцоо хүлээн авахдаа зээл хэлбэрээр олгохгүй байх эсхүл зээлийн карт ашиглахгүй байх
- g) Мөрийтэй тоглоомын сөрөг үр дагаврыг харуулсан самбарыг дараах байршилд байршуулах:
 - a. Бооцоо хүлээн авдаг компанийн байршил, орон байр;
 - b. Онлайнар бооцоо хүлээн авдаг тохиолдолд онлайн сайтад.

Дээр дурдсан хуулиудад remote betting буюу онлайн бооцоот тааврын талаар нарийн зохицуулалт байхгүй байна.

Хяналтын тогтолцоо

Дотоод хэргийн яам, Хонг Конгийн Цагдаагийн газар нь Мөрийтэй тоглоомын тухай хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэхэд голлох чиг үүрэг гүйцэтгэдэг. Дотоод хэргийн яамны Нарийн бичгийн даргын томилсон албан хаагч зөвшөөрөл олгох бөгөөд Бооцоот таавар болон Хонжворт сугалааны комисс /the Betting and Lotteries Commission/ мөн мэргэжлийн туслалцаа үзүүлэх чиглэлээр Дотоод хэргийн яамны дэргэд ажилладаг байна.

Хариуцлага

Дотоод хэрэг, залуучуудын асуудал эрхэлсэн төрийн нарийн бичиг дарга торгууль оногдуулах:

Бооцоот тааврын үйл ажиллагааны үүргийн тухай хууль (Betting Duty Ordinance)-ийн 6ZE зүйлд заасны дагуу төрийн нарийн бичгийн дарга нь тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч тусгай зөвшөөрлийн нөхцөлийг зөрчсөн тохиолдолд урьдчилан бичгээр мэдэгдэж, торгууль оногдуулах эрхтэй. Торгуулийн хэмжээ нь дор дурдсан хэмжээнд байна. Үүнд:

- a) Анх удаа зөрчил гаргаж буй тохиолдолд 500,000 доллар хүртэл;
- b) Хоёр дахь удаагаа зөрчил гаргаж буй тохиолдолд 1,000,000 доллар хүртэл;
- c) Гурав эсхүл түүнээс олон удаа зөрчил гаргаж буй тохиолдолд 5,000,000 доллар хүртэлх торгууль оногдуулна.

Төрийн нарийн бичгийн дарга нь Бооцоот тааврын үйл ажиллагааны үүргийн тухай хууль (Betting Duty Ordinance)-ийн 6ZF зүйлд заасны дагуу урьдчилан бичгээр мэдэгдэж, тусгай зөвшөөрлийг дараах үндэслэлээр цуцална. Үүнд:

- a) Энэ хуулийг зөрчсөн;
- b) Тусгай зөвшөөрлийн нөхцөлийг биелүүлэх үүргээ зохих ёсоор биелүүлээгүй;
- c) Төрийн нарийн бичгийн даргаас оногдуулсан торгуулийг хуульд заасан хугацаанд төлөөгүй;
- d) Дампуурсан;
- e) Зээлдүүлэгчтэйгээ урьдчилан тохиролцож, үйл ажиллагаагаа явуулсан.

Төрийн нарийн бичгийн дарга нь тусгай зөвшөөрлийг цуцлахаас өмнө сонсох ажиллагаа хийх үүрэгтэй. (тус хуулийн 6ZF-4 дэх хэсэг)

2.2. Хонжворт сугалааны тухай хууль (The Government Lotteries Ordinance)

Харин хонжворт сугалаа нь Бооцоот тааврын үйл ажиллагааны үүргийн тухай хууль (Betting Duty Ordinance), Төрийн хонжворт сугалааны тухай хууль (The Government Lotteries Ordinance) эсхүл энэ хуулийн 22-р зүйлд заасны дагуу тусгай зөвшөөрөл олгогдсон тохиолдолд хууль ёсны гэж үзнэ. Энэхүү хууль ёсны хонжворт сугалааны үйл ажиллагаанд оролцохыг хуулиар зөвшөөрдөг байна. (Мөрийтэй тоглоомын тухай хуулийн 4.2, 4.3)

Хонг конгийн 2022 оны 01 сарын 07-ны өдрийн Мөрийтэй тоглоомын тухай хууль (Gambling Ordinance)-ийн 2 дугаар зүйлд зааснаар Хонжворт сугалаа гэж Хонг конг улсад, эсхүл түүний гадна өөр улсад зохион байгуулагдсан, зар сурталчилгаа явуулсан, хэрэгжсэн эсэхээс үл хамааран дараахыг ойлгоно.

- a) A raffle;
- b) A sweepstake;
- c) Tse fa;
- d) Hung piu;
- e) Po piu;
- f) Ялсан тохиолдолд тодорхой мөнгөн хөрөнгө эсхүл үнэ бүхий эд хөрөнгө хожих дараах тэмцээн:
 - i. Ирээдүйд бий болох үйл явдлын үр дүнг таамаглах эсхүл өмнө болсон хэдий ч нийтэд мэдэгдээгүй тэмцээний үр дүн;
 - ii. Тоглогчийн ур чадварт төдийлөн суурилдаггүй тоглоом.
- g) Сугалаа сугалж эсхүл тохиолдлоор сонгож шагналын санг хуваарилдаг төхөөрөмж, схем, тоглоом.

Өмнө дурдсан хуулийн дагуу хонжворт сугалааг зөвшөөрөл авсан хуулийн этгээд эсхүл төрийн байгууллагаас зохион байгуулах боломжтой. Хуулийн этгээдүүд Бооцоот тааврын үйл ажиллагааны үүргийн тухай хууль (Betting Duty Ordinance)-ийн 6X зүйлд зааснаар Дотоод хэрэг, залуучуудын асуудал эрхэлсэн Нарийн бичгийн даргаас /the Secretary for Home and Youth Affairs/ авна. Тус хуулийн 6Y-д заасны дагуу хонжворт сугалааны нийт орлогын 25%-иар татвар ногдуулах бөгөөд тус татварыг зохион байгуулагч хариуцаж төлөх үүрэгтэй. Хонжворт сугалаа зохион байгуулагч нь нийт олсон орлогоо дор дурдсан байдлаар зарцуулах үүрэгтэй.

- a) Нийт олсон орлогын 54%-ийг хонжворт сугалааны шагналын санд оруулах;
- b) Хонжворт сугалааны санд нийт олсон орлогын 15%-ийг шилжүүлэх;
- c) Үлдэх 6%-ийг орлого гэж хүлээн авах.

Төр хонжворт сугалааны үйл ажиллагааг эрхэлдэг эсэх, холбогдох эрх зүйн зохицуулалт

Төрийн хонжворт сугалааны тухай хуулийн 3-р зүйлд заасны дагуу Төрийн хонжворт сугалааг зохицуулах хороо (цаашид “Хороо” гэх)-гоор дамжуулан төр хонжворт сугалааны үйл ажиллагаа явуулдаг байна. Тус хорооны гишүүдийг Хонг конгийн Засгийн газрын тэргүүн томилох ба хороо нь дарга болон 3-аас доошгүй 5-аас дээшгүй гишүүдээс бүрддэг байна. Хуульд хонжворт сугалаа явуулах орлого, зарлага, тайлагналын талаар зохицуулсан байна.

Үйл ажиллагаа явуулах хэлбэр, шаардлага

Төрийн хонжворт сугалааны хувьд, холбогдох хуулийн 5-р зүйлд заасны дагуу хонжворт сугалааны үйл ажиллагааг тухай бүр зохион байгуулж чиг үүргийг гүйцэтгэнэ. Энэхүү үйл ажиллагааг явуулах хүрээнд худалдсан сугалааны орлого тухай бүр Хонжворт сугалааны сан руу орох бөгөөд нийт олсон орлогын 60 орчим хувийг шагналын санд Хонг конгийн Засгийн газрын тэргүүнээс өгсөн чиглэлийн дагуу Хорооны шийдвэрээр оруулна. Хонжворт сугалааны үйл ажиллагаа явуулсантай холбоотой гарах зардлыг Хонжворт сугалааны сангаас тухай бүр Хороонд олгоно.

Хуулийн 7-р зүйлд заасны дагуу Хонжворт сугалааны сангийн нягтлан бодох бүртгэлийн үнэн зөв байдлыг Нягтлан бодох бүртгэлийн үйлчилгээний Захирал хариуцаж, жил бүрийн 03 сарын 31-ний өдөр тухайн жилийн санхүүгийн эцсийн тайланг гаргах үүрэг хүлээнэ.

Төрийн хонжворт сугалааны тухай хуулийн 9-р зүйлд заасны дагуу Хонг конгийн Засгийн газрын тэргүүн нь дараах дүрмийг батална:

- a) Сугалаа худалдах ажилтанд тавигдах шаардлага, түүний эрх, үүрэг, хариуцлагын талаар;
- b) Сугалааны хэлбэр, агуулгын талаар;
- c) Сугалааны талаарх мэдээлэл нийтэд мэдээлэх талаар;
- d) Сугалаа сонгон шалгаруулах, энэхүү үйл ажиллагааг явуулах этгээдийн эрх, үүрэг, хариуцлагын талаар;
- e) Сугалаатай холбоотой үүсэх маргааныг шийдвэрлэх талаар;
- f) Ялагч хонжворт сугалааг хүлээн авах хугацааны талаар;
- g) Ялагч хонжворт сугалааг хүлээн аваагүй тохиолдолд хэрхэх талаар;
- h) Энэхүү хуулийг хэрэгжүүлэх үүднээс Засгийн газрын тэргүүн шаардлагатай гэж үзсэн бусад;
- i) Хар салхи зэрэг нөхцөлөөс үүдэн гамшгийн дохио зарласан үед сугалааг хойшлуулах талаар.

Хариуцлага

Төрийн хонжворт сугалааны тухай хууль (*The Government Lotteries Ordinance*)-ийн 10 дугаар зүйлд сугалааны тохиролд саад учруулсан, сугалааны тохирол явагдаж байгаа эсхүл сугалах гэж байгаа газар болон түүний ойролцоо эмх замбараагүй байдал үүсгэсэн бол гэмт хэрэгт тооцож, 3 сар хүртэлх хорих ял ногдуулахаар зохицуулсан байна.

Мөрийтэй тоглоомын тухай хууль (*Gambling Ordinance*)-ийн тухай хуульд хонжворт сугалааны тухай хуулийг зөрчсөн дараах этгээдэд торгох эсхүл хорих ял ногдуулахаар хуульчилжээ. Үүнд:

1. Хууль бус хонжворт сугалааг сурталчилсан, зохион байгуулсан, дэмжсэн бол 5 сая хүртэлх Хонг Конг доллараар торгох эсхүл 7 жил хүртэлх хорих ял оногдуулна;
2. Хууль бус хонжворт сугалаатай холбоотой тасалбар худалдсан этгээдэд 5 дугаар түвшний торгох ял эсхүл 2 жил хүртэлх хорих ял ногдуулна;
3. Хууль бус хонжворт сугалаатай холбоотой тасалбар худалдаж авсан, өөрийн эзэмшилдээ оруулсан бол 5 дугаар түвшний торгох ял эсхүл 9 хүртэлх сарын хорих ял ногдуулна;
4. Хууль бус хонжворт сугалааны тасалбар хэвлэсэн, бичсэн, бүтээсэн, нийтэлсэн зэрэг үйлдэлд 5 дугаар түвшний торгох ял эсхүл 2 жил хүртэлх хорих ял ногдуулна;
5. Зөвшөөрөлгүй гудамж, талбай газарт хууль бус хонжворт сугалаа зохион байгуулсан бол 5 дугаар түвшний торгох ял эсхүл 2 жил хүртэлх хорих ял ногдуулна;
6. Хууль бус хонжворт сугалааг зохион байгуулахтай холбоотойгоор мөнгө, хөрөнгөөр дэмжсэн бол 500000 Хонг Конг долларын торгууль эсхүл 7 хүртэлх жилийн хорих ял ногдуулна;
7. Хууль бусаар хонжворт сугалаанд хожихоор завдсан эсхүл хожсон бол 1 сая Хонг Конг доллар эсхүл 10 хүртэлх хорих ял ногдуулна гэжээ.

2.3 Бусад

Бооцоот таавар, хонжворт сугалааны үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлөөс гадна дараах төрлийн зөвшөөрөл байх бөгөөд Дотоод хэрэг, залуучуудын асуудал эрхэлсэн яамнаас олгоно. Үүнд.

1. *Mahjong/tin kau* тусгай зөвшөөрөл² – тус төрлийн үйл ажиллагаа явуулах газар нь боловсролын байгууллага, залуу насны болон бага насны хүүхдийн сургалт,

² https://www.hadla.gov.hk/el/filemanager/common/docs/forms/MJ-TK_Application_Forms_Guide_eng.pdf

хүмүүжлийн газар, орших суух зориулалт бүхий хороолол зэрэгт ойрхон байрлахгүй байхыг хуулиар шаарддаг. / Mahjong/Tin Kau Licence Application Forms and Guide-д тухайн төрлийн тоглоомыг зохион байгуулах заавар, тавигдах шаардлагыг тусгасан байна./

2. *Tombola* зөвшөөрөл – хэдийгээр энэ төрлийн тоглоомын зөвшөөрөл өгдөг боловч зохион байгуулагч ашиг хонжоо олохыг хориглодог. / Tombola Licence - Application Forms and Guide for Applicants-д тухайн төрлийн тоглоомыг зохион байгуулах заавар, тавигдах шаардлагыг тусгасан байна./

ГУРАВ.БҮГД НАЙРАМДАХ СОЛОНГОС УЛС

Мөрийтэй тоглоомын хяналтын үндэсний комиссын тухай акт /National Gambling Control Commission Act³-д зааснаар “мөрийтэй тоглоом” гэдэгт дараах төрлийн мөрийт тоглоом, уралдаан, тааврыг хамруулан ойлгодог. Үүнд:

1. Аялал жуулчлалыг дэмжих тухай хууль /*Tourism Promotion Act*/, Алслагдсан уурхайн бүс нутгийн хөгжлийг дэмжих тусгай акт /*Special Act on the Assistance to the Development of Abandoned Mine Areas*/ зэрэгт заасан казиногийн үйл ажиллагаа;
2. Солонгосын морин уралдааны удирдлагын тухай хууль /*Korea Racing Authority Act*/-т заасан морин уралдаан;
3. Дугуйн болон моторт завины уралдааны тухай хууль /*Bicycle and Motorboat Racing Act*/-д заасан дугуйн болон моторт завины уралдаан;
4. Хонжворт сугалаа болон хонжворын сангийн тухай хууль /*Lottery Tickets and Lottery Fund Act*/-д заасан хонжворт сугалаа;
5. Үндэсний спортыг дэмжих тухай хууль /*National Sports Promotion Act*/-д зааснаар спортыг дэмжих бооцоот тасалбар;
6. Уламжлал бухын тулалдааны тэмцээний тухай хууль /*Traditional Bullfighting Match Act*/-д заасан бухны тулалдааны тэмцээн.

3.1.Бооцоот таавар /Bet/-ын үйл ажиллагааны эрх зүйн зохицуулалт

БНСУ-д таамаглалт тоглоом /speculative game/-г Тоглоомын үйлдвэрлэлийг дэмжих тухай хууль, Бооцоот үйлдлийн зохицуулалт, хариуцлага ногдуулахтай холбоотой онцгой тохиолдлын тухай хууль /*Act on Special Cases concerning Regulation and Punishment of Speculative Acts*/-иар зохицуулдаг. Таамаглалт тоглоом /speculative game/ гэдэгт спортын бооцоот таавар, бухны тулалдааны бооцоот тэмцээн, Бооцоот үйлдлийн зохицуулалт, хариуцлага ногдуулахтай холбоотой онцгой тохиолдлын тухай хуульд /*Act on Special Cases concerning Regulation and Punishment of Speculative Acts*/ заасан бооцоот бизнесийн үйл ажиллагаа⁴наас бусдыг ойлгох бөгөөд Таамаглалт тоглоом /speculative game/-г хориглодог.

³ БНСУ-ын Мөрийтэй тоглоомын хяналтын үндэсний комиссын тухай акт /National Gambling Control Commission Act, https://elaw.klri.re.kr/eng_mobile/viewer.do?hseq=52716&type=sogan&key=8.

⁴ Бооцоот бизнесийн үйл ажиллагааг эрх бүхий этгээдээс олгосон зөвшөөрлийг үндсэн дээр эрхэлж болно.

Act on Special Cases concerning Regulation and Punishment of Speculative Acts Article 4 (Permission, etc.)

(1)Any person who wishes to operate a speculative business shall prepare facilities, etc. referred to in Article 3, and then obtain a business license from the Commissioner of the Local Police Agency pursuant to Ordinance of the Ministry of the Interior and Safety: Provided, That where the target business area extends over at least two Special Metropolitan Cities, Metropolitan Cities, Dos, or Special Self-Governing Provinces, he/she shall obtain permission from the Commissioner General of the National Police Agency.

Үндэсний спортыг дэмжих тухай хууль */National Sports Promotion Act/*-д спортын бооцоот таавартай холбоотой харилцааг зохицуулж байна. Спортын бооцоот таавар гэдэгт хуульд заасан арга, мөнгөн дүнгээр спортын тэмцээний үр дүнг үнэн зөв таасан этгээдэд мөнгө буцаан төлөхийг ойлгоно. Спортын бооцоот тэмцээний хувьд, Сөүлийн олимпын спортыг дэмжих сангаас дээрх төрлийн үйл ажиллагааг явуулж болох эрх зүйн үндэслэлийг дээр дурдсан хуулийн 24.1 дэх хэсэгт тусгажээ.

Хуулийн 27.1 дэх хэсэгт зааснаар спортын бооцоот тааврын тасалбарыг борлуулсан үнийн дүнгийн 50 хувиас хэтрэхгүй дүнг тоглолтын үр дүнг таасан этгээдэд олгох буцаан олголтод зарцуулна.

Онлайн бооцоот тааврын эрх зүйн зохицуулалт

Өмнө дурдсанчлан Солонгос улсад спортын бооцоот таавар зөвшөөрөгддөг бөгөөд түүний хэлбэрийг хуульд тусгайлан заагаагүй. Хуулийн 24.1 дэх хэсэгт зааснаар Сөүлийн олимпын спортыг дэмжих сангаас спортын бооцоот тааврын үйл ажиллагааг явуулж болно. Дээрх заалтын хүрээнд Sport Toto болон Sports Proto гэх төрийн платформоор дамжуулан спортын бооцоот таавар зохион байгуулагддаг.

Үйл ажиллагаа явуулах зөвшөөрөл олгох харилцаа

Бооцоот тааврын үйл ажиллагааг үр дүнтэй зохион байгуулах зорилгоор Сөүлийн олимпын спортыг дэмжих сан нь Аялал жуулчлал, соёл, спортын яамны зөвшөөрөл бүхий хүн, хуулийн этгээдэд спортын бооцоот тааврын тасалбар олгох ажлыг даалгаж болно. Зөвшөөрлийн дагуу спортын бооцооны тасалбар олгохоор итгэмжлэгдсэн байгууллага, хувь хүн (цаашид "итгэмжлэгдсэн аж ахуйн нэгж" гэх) нь дараах бүх шаардлагыг хангасан байна.

1. Спортын бооцооны таавар зохион байгуулах эдийн засаг, техникийн хэрэгсэлтэй байх;
2. Спортын бооцооны таавар эсхүл түүний төстэй үйл ажиллагааг хууль бусаар шударга бусаар зохион байгуулсан хэрэгт шийтгэгдэж байгаагүй байх;
3. Хууль тогтоомжид заасан бусад асуудал.

Тоглогчийг хамгаалах асуудал

Шударга өрсөлдөөнийг дэмжих үүднээс бооцоот тааварт оролцохыг зарим этгээдэд хориглосон. Тухайлбал, тухайн тоглолтод оролцох тамирчин, тоглогч, дасгалжуулагч, менежер, бооцоот тааврын үйл ажиллагаа эрхлэх этгээд, тэдгээрийн удирдах албан хаагч, тоглолтыг зохион байгуулж буй байгууллагын удирдах болон бусад ажилтан зэрэг.

Тоглолт амжилттай зохион байгуулагдаагүй тохиолдолд бооцоот тааврын тасалбар худалдан авсныг хүчингүйд тооцох, буцаан авалтаа шаардах эрх зэргийн үндэслэлийг хуулийн 32 дугаар зүйлд тусгасан.

Хяналтын тогтолцоо

Мөрийтэй тоглоомын хяналтын үндэсний комиссын тухай акт */National Gambling Control Commission Act*⁵ /-ийн дагуу Ерөнхий сайдын дэргэдэх Мөрийтэй тоглоомын хяналтын үндэсний комисс байгуулагдан ажиллаж байна. Тус комисс нь мөрийтэй тоглоомын үйл ажиллагааг нэгдсэн удирдлага, төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх, хяналт тавих, хууль бус мөрийтэй тоглоомын үйл ажиллагааг таслан зогсоох, мөрийтэй тоглоомын донтолтоос урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх зэрэг чиг үүргийг улсын хэмжээнд хэрэгжүүлдэг. Түүнчлэн улсын хэмжээнд мөрийтэй тоглоомд донтох эмгэгээс

⁵ БНСУ-ын Мөрийтэй тоглоомын хяналтын үндэсний комиссын тухай акт */National Gambling Control Commission Act*, https://elaw.klri.re.kr/eng_mobile/viewer.do?hseq=52716&type=sogan&key=8.

сэргийлэх, судалгаа, сурталчилгаа хийх, мэргэжлийн байгууллагын уялдаа холбоог хангаж ажиллах чиг үүрэг бүхий Мөрийтэй тоглоомоос үүсэх асуудлыг хариуцах Солонгосын төв /The Korea Center on Gambling Problems/ мөн ажилладаг байна.

Мөрийтэй тоглоомын хяналтын үндэсний комиссын тухай актад 18.2.1-д зааснаар хууль бус мөрийтэй тоглоом зохион байгуулж байгаа талаар мэдсэн этгээд Мөрийтэй тоглоомоос үүсэх асуудлыг хариуцах Солонгосын төв /The Korea Center on Gambling Problems/-т энэ талаар мэдэгдэх үүрэгтэй бөгөөд ийнхүү мэдээлэл өгсний хариуд урамшуулал олгох зохицуулалт байна.

Мөн хууль бус мөрийтэй тоглоомыг хянах үндсэн чиг үүрэгтэй The Illegal Gambling Vigilance Center буюу Хууль бус мөрийтэй тоглоомоос урьдчилан сэргийлэх төв ажилладаг.

Мөрийтэй тоглоомын хяналтын үндэсний комиссын тухай акт /National Gambling Control Commission Act⁶/-д зааснаар хууль бус мөрийтэй тоглоомын үйл ажиллагаа гэдэгт 1. Хууль тогтоомжоор мөрийтэй тоглоомтой холбоотойгоор хориглосон эсхүл хязгаарласан үйлчилгээ үзүүлэх 2. Тоглоомын салбарыг дэмжих тухай хуульд / Game Industry Promotion Act / тодорхойлсон аливаа таамаглалын тоглоомон бүтээгдэхүүнийг ашиглан хэрэглэгчдэд таамаглах үйлдэл хийх боломжийг олгох аливаа үйлчилгээг үзүүлэх 3. Мэдээлэл, харилцаа холбооны сүлжээний ашиглалт, мэдээллийн хамгаалалтыг дэмжих тухай хуулийн /Act on Promotion of Information and Communications Network Utilization and Information Protection/ дагуу хэрэглэгчдэд аливаа мэдээлэл, харилцаа холбооны сүлжээг ашиглан таамаглах үйлдэл хийх боломжийг олгох аливаа үйлчилгээг үзүүлэхийг ойлгоно. Мөрийтэй тоглоомоос үүдэх донтолт, бусад сөрөг үр дагаврыг арилгах, урьдчилан сэргийлэх зорилгоор хуульд заасан тодорхой шалгуурыг хангасан үйлчилгээ үзүүлэгчээс treatment charge буюу төлбөрийг тогтоосон хувь хэмжээгээр төвлөрүүлэн дээр заасан зорилгын дагуу зарцуулдгаараа онцлог байна.

Хариуцлагын асуудал

Хууль зөрчиж бооцоот тааврыг явуулсан, хориглосон этгээд бооцоот тааварт оролцсон, өөртөө болон бусдад эд хөрөнгийн давуу байдал үүсгэхээр тоглолтод шударга бусаар оролцсон тамирчин, тоглогч зэрэгт 50 сая вон хүртэлх торгууль эсхүл 5 жил хүртэлх хорих ял ногдуулахаар тусгасан байна.

3.2.Хонжворт сугалаа/lottery/-ны үйл ажиллагааны эрх зүйн зохицуулалт

Үйл ажиллагаа явуулах хэлбэр, шаардлага

Хонжворт сугалаа болон хонжворын сангийн тухай хууль /Lottery Tickets and Lottery Fund Act/-д зааснаар хонжворт сугалаа нь хэвлэмэл, электрон болон цахим хэлбэртэй байна. Түүнчлэн тасалбар авсан хүмүүсээс ялагчийг тодруулах эсхүл урьдаас хонжвор нь тодорхой хонжворт сугалаа борлуулах ерөнхий хэлбэртэй байдаг. Электрон хонжвор гэдэгт харилцаа холбоо, мэдээллийн сүлжээгээр дамжуулж тасалбарыг борлуулах бөгөөд хэвлэмэл /printed/ хонжвороос борлуулах аргаараа ялгаатай. Харин цахим хонжворт сугалаа буюу on-line lottery нь электрон хонжвороос ялгаатай бөгөөд сугалаа худалдан авах байршил, дугаар зэргийг тохируулсан автомат системтэй холбогдсон байдаг. Автомат систем ашигласны зардлыг сугалааны үнэд оруулах буюу сугалааны үнэ дээр нэмэлт төлбөр авах хязгаарыг Комисс тогтоодог.

⁶ БНСУ-ын Мөрийтэй тоглоомын хяналтын үндэсний комиссын тухай акт /National Gambling Control Commission Act, https://elaw.klri.re.kr/eng_mobile/viewer.do?hseq=52716&type=sogan&key=8

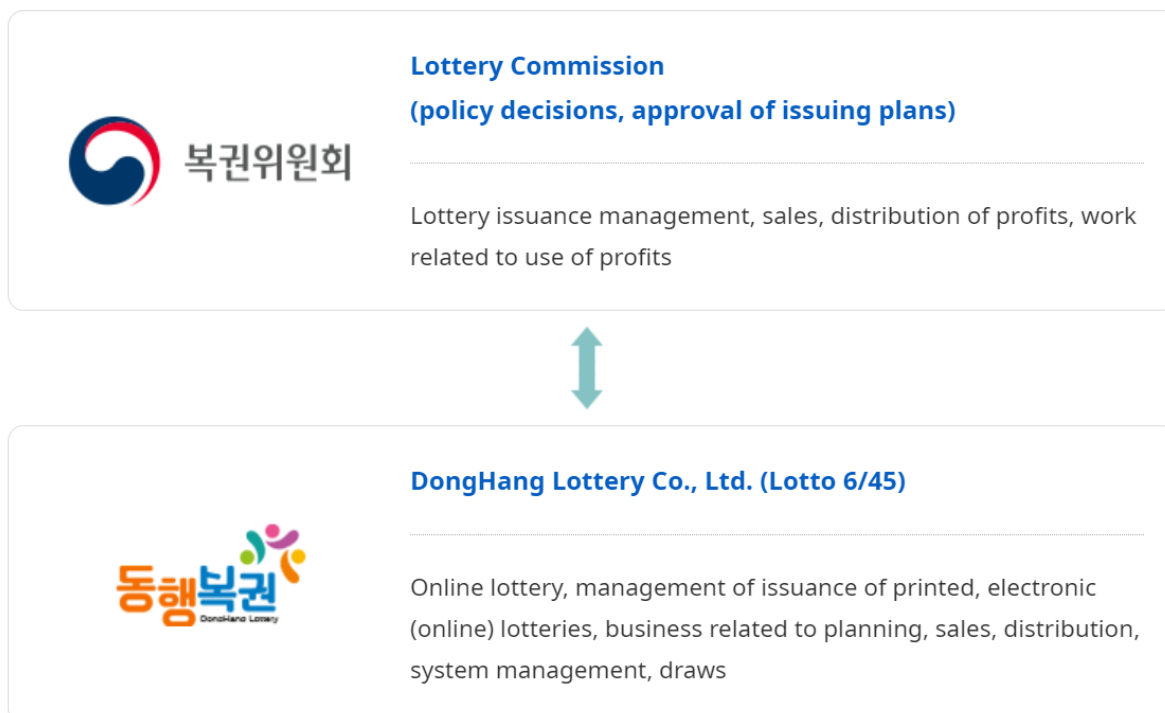
SECTION	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Online Lottery	24,159	24,695	25,997	26,512	28,323	31,009	33,020	34,510	37,549	41,191	44,671
Scratch Off Lottery	597	701	770	977	1,476	1,567	1,782	2,114	2,698	3,209	3,840
Pension Lottery	1,562	1,866	1,064	846	839	853	873	904	895	1,959	2,533
Internet Lottery	469	437	291	210	277	358	445	570	538	730	916
Total	21,961	26,787	27,698	28,122	28,545	30,914	33,787	36,120	41,681	47,089	51,959

Хуульд зааснаар нэг хонжворт сугалааны үнэ 200 мянган воноос хэтрэхгүй үнэтэй байх ёстой. Сугалааг насанд хүрсэн иргэнд худалдаж болох бөгөөд насанд хүрсэн эсэхийг шалгах үүрэгтэй бөгөөд 7.1 дэх хэсэгт заасны дагуу сугалаа дээр мөн сурталчилгааны материал дээр насанд хүрээгүй этгээдэд зарахгүй талаар анхааруулга байршуулах үүрэг мөн хүлээдэг.

Тус хуулийн 5.4 дэх хэсэгт зааснаар хонжворт сугалааны төлбөрийг кредит картаар төлүүлэх аргыг ашиглахыг хориглодог. Өмнө дурдсан хонжворт сугалааны төрөл болох хэвлэмэл, электрон, цахим хонжворт сугалааг тухайн төрлийн хонжворт сугалаа явуулахаар Комисстой гэрээ байгуулсан этгээд борлуулж болох бөгөөд Комиссоос баталсан гэрээний нөхцөлийг баримтлах үүрэгтэй.

Төр хонжворт сугалааны үйл ажиллагааг эрхэлдэг эсэх, холбогдох эрх зүйн зохицуулалт

Стратеги, сангийн яамны дэргэдэх Солонгосын хонжворт сугалааны комисс нь хонжворт сугалаатай холбоотой хуульд заасан чиг үүргийг хэрэгжүүлэх бөгөөд хонжворт сугалааны төрөл, хэлбэр, үнэ зэргийг тогтоодог. Харин мэргэжлийн компанийг итгэмжлэх замаар хонжворт сугалааны удирдлага, зохион байгуулалтын чиг үүргийг гүйцэтгүүлдэг байна. Харин төрөөс хонжворт сугалаа зохион байгуулах зохицуулалт Хонжворт сугалаа болон хонжворын сангийн тухай хууль /Lottery Tickets and Lottery Fund Act/-д байхгүй.

Хонжворт сугалаанд оролцогчийг хамгаалах асуудал

Хонжворт сугалаа болон Хонжворын сангийн тухай хууль */Lottery Tickets and Lottery Fund Act/*-д сугалаанд оролцогчийн эрхийг хамгаалах хэд хэдэн заалт тусгагдсан байна. Тухайлбал хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэгт зааснаар шагналын үнийг шагнал шаардах эрх үүссэн өдрөөс 1 жилийн дотор энэ эрхээ хэрэгжүүлээгүй бол шаардах эрхийг хэрэгжүүлэх боломжгүй болох бөгөөд ийнхүү эрхээ хэрэгжүүлэх хугацааны талаарх мэдээллийг сугалаа бүрт байршуулах үүргийг бизнес эрхлэгч хүлээнэ.

Мөн хуулийн 10 дугаар зүйлийн дагуу сугалаанд хожсон этгээдийн мэдээллийг хуульд зааснаас бусад тохиолдолд түүний зөвшөөрөлгүйгээр задруулахгүй байх үүрэгтэй. Тухайлбал татвар, хяналт шалгалт, мөрдөн шалгах ажиллагаа, хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны явцад эрх бүхий этгээдийн хүсэлтээр хонжворт сугалаанд хожсон этгээдийн мэдээллийг гаргаж өгнө.

Цахим хонжворт сугалааг явуулах үед хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн, халамжийн иргэд, өрх толгойлсон эцэг, эх зэрэг хуульд тодорхой заасан этгээдүүд сугалаанд оролцохыг хүссэн бол тэдгээр иргэдтэй давуу нөхцөлтэй гэрээ байгуулах боломжтой.

Income Tax Act буюу Орлогын албан татварын тухай хуулийн 14.7.е-д зааснаар хонжворт сугалааны шагналын дүнг татвар тооцох дүнд оруулахгүй байхаар тусгасан байна.

Хяналтын тогтолцоо

Стратеги, сангийн яамны дэргэдэх Солонгосын хонжворт сугалааны комисс нь хонжворт сугалаатай холбоотой хяналтыг хэрэгжүүлнэ. Тухайлбал:

1. Хонжворт сугалааны бодлогыг боловсруулах
2. Хонжворт сугалааны тасалбарын төрөл, үнэлгээ, олгох нөхцөл, үнэ төлөх аргыг тогтоох
3. Хонжворт сугалааны бизнесийн үйл ажиллагаанд зөвшөөрөл олгох
4. Хонжворт сугалааны үнийн шатлал, хувь хэмжээг тогтоох
5. Хонжворт сугалааг тарааж борлуулах үнэд хяналт тавих
6. Сугалааны сангийн үйл ажиллагаанд хяналт тавих
7. Сурталчилгаанд хяналт тавих
8. Худалдан авагч болон насанд хүрээгүй этгээдийг хамгаалах гэх мэт.

Солонгосын хонжворт сугалааны комисс */Korea Lottery Commission/*-оос зөвшөөрөл авсан этгээд хонжворт сугалааны үйл ажиллагааг эрхэлж болно. Тус комиссоос хонжворт сугалааны тасалбарын төрөл, үнэлгээ, олгох нөхцөл, шагнал төлөх арга зэргийг тогтоодог.

Цаашлаад сурталчилгааны үг, зардал, хугацаа, сурталчилгаа байрлуулах маркетингийн суваг зэргийг тусгасан сурталчилгааны төлөвлөгөөг боловсруулж, Комиссоос батлуулсны дагуу сурталчилгааг явуулах шаардлага тавигдаж байна.

Хариуцлага

Хуулийн 34 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэгт зааснаар зөвшөөрөлгүй хонжворт сугалаа зохион байгуулсан, хэрэглэгчийг төөрөгдүүлэх мэдээ, мэдээлэл, сурталчилгааг ашигласан, өөрийн орон байрт хонжворт сугалаа зохион байгуулсан этгээдийг 20 сая воноос хэтрэхгүйгээр торгоно.

34 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсэгт зааснаар Комиссоос авсан зөвшөөрөлгүйгээр хонжворт сугалаа зохион байгуулсан, борлуулсан, гэрээ байгуулахгүйгээр цахим хонжворт сугалаа борлуулсан, сугалаа борлуулах цэгээс бусад газар сугалаа борлуулсан, хонжворт сугалааг ашиг олох үүднээс бусад дамлан борлуулсан, сугалаанд хожсон этгээдийн хувийн мэдээллийг задруулсан, сугалааны тасалбар олгохыг зөвшөөрөлгүйгээр өөрт этгээдэд даалгасан тохиолдолд 5 сая хүртэлх воноор торгох эсхүл 1 жил хүртэлх хугацаагаар хорих шийтгэл ногдуулна.

Насанд хүрээгүй этгээдэд сугалаа худалдсан, хуульд заасан анхааруулгыг сугалаанд байршуулаагүй, сурталчилгаа төлөвлөгөөг батлуулаагүй эсхүл түүнд зааснаас өөр сурталчилгаа явуулсан, сугалаанаас олсон ашгийг хэрхэн зарцуулах талаар тусгаагүй, эрх бүхий албан тушаалтны шаардлагын дагуу баримт материалыг гаргаж өгөөгүй зэрэг хайхрамжгүй үйлдэл гаргасан бол 10 сая хүртэлх воноор торгоно. Сугалааны тогтоосон үнээс хэтэрсэн үнээр сугалааг борлуулсан, кредит картаар тооцоо хийсэн бол 5 сая хүртэлх воноор торгоно.

ДӨРӨВ. ЯПОН

4.1.Бооцоот таавар /Bet/-ийн үйл ажиллагааны эрх зүйн зохицуулалт

Япон улсад спортын бооцоот таавар зөвшөөрөгддөг хэдий ч морин, дугуй, моторт завины уралдаан, хөл бөмбөгийн тэмцээн зэрэгт л спортын бооцоот таавар зохион байгуулж болно. Дээрх харилцааг Морин уралдааны тухай хууль */Horse Racing Law/*, Дугуйн уралдааны тухай хууль */Bicycle Racing Law/*, Моторт завины уралдааны тухай хууль */Motor Boat Racing Law/*, Спортын дэмжлэгийг хэрэгжүүлэх тухай ⁷ */Law Concerning the Implementation of Sports Promotion Voting (Football Lottery Law)/* зэргээр зохицуулж байна. Өмнө дурдсан спортын бооцоот тааврыг цахимаар зохиох боломжтой.

Бусад төрлийн бооцоот тааврыг Эрүүгийн хуулийн 35 дугаар зүйлээр хориглодог. Гэсэн хэдий ч дээр зааснаас бусад онлайн бооцоот таавар тус улсад дэлгэрч байгаа бөгөөд одоогоор нэг мөр шийдэгдээгүй байна.

Үйл ажиллагаа явуулах зөвшөөрөл олгох харилцаа

Морин уралдаан - Морин уралдааны тухай хуулийн 1.2.6 дахь хэсгийн дагуу Japan Racing Association буюу Японы уралдааны холбоо болон зөвшөөрөл авсан засаг захиргаа нутаг дэвсгэрийн нэгж морин уралдааны бооцоот тааврыг */pari-mutuel betting tickets/* зохион байгуулж болох бөгөөд бусад этгээдэд энэ төрлийн үйл ажиллагаа явуулахыг хориглодог. Гадаад улсад зохион байгуулагдах уралдааны үеэр бооцоот таавар зохион байгуулах бол Хөдөө аж ахуйн яамнаас */the Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries /* зөвшөөрөл авдаг.

Дугуйн уралдаан – Дугуйн уралдааны бооцоот тааврыг JRA буюу Японы уралдааны холбооноос мөн зохион байгуулдаг. Дугуйн уралдааны тухай хуулийн 11 дүгээр бүлгээр бооцоот тааврын төрөл, бооцоот тааварт оролцох этгээдийн хязгаарлалт, тасалбарт тавигдах хязгаарлалт, борлуулалтын талаар зохицуулсан байна.

Моторт завины уралдаан - *The Japan Motorboat Racing Association (JMRA)* буюу Японы моторт завины уралдааны холбоо нь моторт завины уралдааныг зохион байгуулах,

⁷ Тус хуульд 2013 онд орсон өөрчлөлтөөр хөл бөмбөгийн тэмцээнд бооцоо тавих боломжтой болсон.

бодлого, хяналт чиг үүргийг хэрэгжүүлэх, бооцоот таавар зохион байгуулах зэрэг чиг үүргийг гүйцэтгэдэг бөгөөд тус холбоо нь Зам тээвэр, дэд бүтцийн яамны дэргэд ажилладаг байна.

Table 2: Betting on Motorboat races

Type of Bet	Description	Odds
Winning	First finisher	1/6
Place	One of top two finishers	1/3
Exacta	First two finishers, in exact order	1/30
Quinella	Top two finishers, any order	1/15
Trifecta	Top three finishers, exact order	1/120
Trio	Top three finishers, any order	1/20
Quinella Place	Two of top three finishers, any order	3/15

Тоглогчийг хамгаалах асуудал

Шагнал шаардах эрхийг баталгаажуулах үүднээс ийнхүү шаардах эрхээ хэрэгжүүлэх хугацааг тогтоож өгсөн байна. Тухайлбал, Морин уралдааны тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлд зааснаар энэ хугацаа 60 хоног байна. Цаашлаад бооцоот тааварт оролцох этгээдэд хязгаарлалт тавих замаар бусад тоглогчийг хамгаалж байна. Тухайлбал, тухайн уралдаанд оролцож буй тамирчин, түүний менежментийн компани, уралдааныг зохион байгуулж буй байгууллагын удирдлага, ажилтан гэх мэт. Мөн аливаа бооцоот тааврын тасалбарыг гагцхүү 20 насанд хүрсэн насанд хүрсэн иргэнд борлуулахыг хуулиар шаарддаг.

2018 оны Мөрийтэй тоглоомын донтолттой тэмцэх арга хэмжээний тухай хууль */the Basic Act on Countermeasures for Gambling Addiction/*-ийн дагуу хэрэгжүүлэх арга хэмжээнд энэ төрлийн бооцоот таавар мөн хамаарна.

Хяналтын тогтолцоо

Спортын бооцоот тааврыг тус улсад зөвшөөрдөг бөгөөд тусгай чиг үүрэг бүхий холбоонууд бооцоот тааврыг зохион байгуулах, хянах чиг үүргийг хэрэгжүүлдэг ч харилцан адилгүй яамдад харьяалагдаж байна. Түүнчлэн бие даасан хуулиудад зөвшөөрөлгүйгээр бооцоот таавар зохион байгуулсан, хуульд заасан шаардлага, журмыг зөрчсөн этгээдэд торгох эсхүл хорих ял оноохоор тусгасан нь Солонгос улсын зохицуулалттай төсөөтэй ч хяналтын тогтолцооны хувьд харьцангуй сул шинжтэй байна.

Хариуцлага

Эрүүгийн хуульд заасны дагуу хууль бусаар мөрийтэй тоглосон этгээдэд 500000 иен хүртэлх торгууль ногдуулна. Зөрчлийг дахин гаргасан тохиолдолд 3 хүртэлх жилээр хорих ял ногдуулна.

4.2.Хонжворт сугалаа/lottery/-ны үйл ажиллагааны эрх зүйн зохицуулалт

Тус улсад хонжворт сугалаатай холбогдох харилцааг Хонжворт сугалааны тухай хууль */Takarakuji Law/*-иар зохицуулдаг. Энэ хуульд зааснаар зөвхөн улсын 47 муж, тусгайлан байгуулсан 12 хотоос такаракүжи буюу хонжворт сугалааг зохион байгуулж болно. Хонжворт сугалаа зохион байгуулах зөвшөөрлийг Дотоод хэргийн яамнаас авдаг бөгөөд яамнаас зөвшөөрөл олгох эсэх шийдвэр гаргахдаа Орон нутгийн санхүүгийн зөвлөлийн саналыг авдаг байна.⁸

Тус хууль нь муж, хот зэрэг засаг захиргааны нэгжийн санхүүжүүлэх зорилготой бөгөөд 1937 онд буюу Дэлхийн II дайны үед санхүүжилт хэрэгтэй байсны улмаас Түр сангийн тухай хууль баталж, үндэсний анхны хонжворт сугалааны эрх зүйн үндэс тавигдаж байсантай холбоотой. 1954 онд Японы хонжворт сугалааны холбоо байгуулагдсан бөгөөд хонжворт сугалааг зохион байгуулах, нэгдсэн бодлого, удирдлагаар хангах чиг үүргийг

⁸ Article 4, Takarakuji Law, <https://elaws.e-gov.go.jp/document?lawid=323AC0000000144>

хэрэгжүүлдэг байна. Takarakuji хуульд хонжворт сугалааны сангийн хөрөнгийг хэрхэн захиран зарцуулах, итгэмжлэгдсэн банкийг сонгох, хянах, тайлагнах талаар мөн тасалбарт тавигдах шаардлагыг нарийвчлан зохицуулсан байна.

Хонжворт сугалаа борлуулсны үнийн дүнгээс хуульд заасан тодорхой хувийг (50) шагналд зарцуулах шаардлага тавигддаг.⁹

Сугалааны тасалбарыг орон нутгийн захиргааны байгууллагууд интернэтээр эсхүл тусгай цэгээр (АТМ мөн орно) дамжуулан олгож болно. *The Sports Promotion Lottery (toto/BIG)*-г Боловсрол, соёл, спорт, шинжлэх ухаан, технологийн яамны ("МEXT") дэргэдэх Японы Спортын зөвлөлөөс *Japan Sports Council* олгодог.

Хонжворт сугалаа нь unique number lotteries, selected number lotteries, scratch cards гэсэн 3 төрөлтэй.

Шагнал авах эрх үүссэнээс 1 жилийн дотор дээрх эрхээ хэрэгжүүлээгүй тохиолдолд шагнал шаардах эрхгүй болох талаар хуулийн 12 дугаар зүйлд тусгажээ. Мөн шагналын дүнд татвар ногдуулахгүй талаар хуулийн 13 дугаар зүйлээр зохицуулсан байна.

Хонжворт сугалааг дамлан борлуулсан хүн, хуулийн этгээд, шагналыг хууль бусаар авсан этгээд, тайлан тооцоо, тусгай данстай холбоотой шаардлагыг зөрчсөн Итгэмжлэгдсэн банк, тайлан тооцоог буруу мэдүүлсэн банк, тэдгээрийн ажилтан зэрэгт 1 сая хүртэлх иенээр торгох эсхүл 10 хүртэлх жилийн хорих ял ногдуулахаар тусгажээ.

4.3.Бусад нэмэлт мэдээлэл

Гишүүнчлэлтэй клуб, бүлэг зэрэг хэлбэрээр хөзрийн, хөлөгт, шоон гэх зэрэг түүнтэй адил төрлийн тогтоом тоглуулах, зохион байгуулах эсхүл ширээ түрээслүүлэх үйл ажиллагааны эрх зүйн зохицуулалтыг судлах. /Хонг- Конг, Япон/

Японд хуулийн этгээд гагцхүү Pachinko болон Pachi-slot-ын танхим ажиллуулах зөвшөөрлийг авч болох бөгөөд *Act on Control and Improvement of Amusement Business*¹⁰ буюу Соёл, амралтын бизнесийн үйл ажиллагааг дэмжих, хянах тухай хуулиар зохицуулдаг. Pachinko hall буюу танхимын /pachinko hall operator/ зөвшөөрлийг Орон нутгийн нийтийн аюулгүй байдлын комиссоос *Prefectural Public Safety Commission* авдаг бол бусад төхөөрөмжийг гагцхүү тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч эзэмшинэ. Үйл ажиллагаа явуулахаар

⁹ Article 5, Takarakuji Law <https://elaws.e-gov.go.jp/document?lawid=323AC000000144>

¹⁰ Article 2(1), Act on Control and Improvement of Amusement Business

The term "amusement business" as used in this Act means business falling under one of the following items:

- (i) business which runs cabarets, machiai (meaning "waiting rooms"), restaurants, cafes or other facilities and entertains the customers by providing amusement or serving food and drink;
- (ii) business which runs coffee shops, bars or other facilities and serves the customers food and drink, and in which the lighting in the place of business is not brighter than ten lux when measured in a manner specified by Rules of the National Public Safety Commission (excluding the businesses defined in the preceding item);
- (iii) business which runs coffee shops, bars or other facilities and serves the customers food and drink, has facilities whose insides cannot be easily seen from outside and that are not more than five square meters in size;
- (iv) business which runs mah-jong houses, pachinko parlors or other facilities, and allow the customers to play games that are likely to stimulate customers' desire for gains by chance;
- (v) business which allow the customers to play with slot machines, video game machines or other game machines which can be used for purposes other than their original purposes and, when used in such ways, are likely to stimulate customer's desire for gains by chance (only the machines specified by Rules of the National Public Safety Commission) in stores and other similar facilities (excluding the facilities used for hotel businesses and other businesses which are specified by Cabinet Order) (excluding the businesses defined in the preceding item).

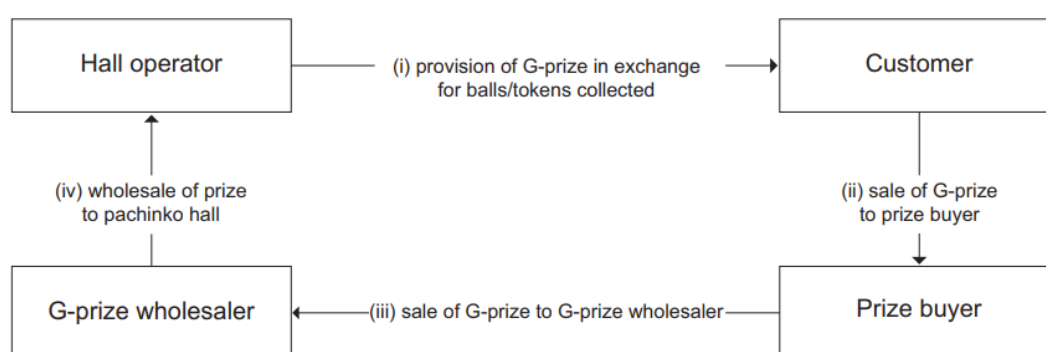
тусгай зөвшөөрөл авсан барилга, тоног төхөөрөмжид өөрчлөлт оруулах тохиолдолд, мөн pachinko, pachislot зэргийн хуучин төхөөрөмжийг худалдах тохиолдолд Комисст мэдэгдэж, зөвшөөрөл авна.

Пачинко танхимын үйл ажиллагааг эрхлэгчийн бие даасан байдлыг хангах үүднээс дараах системийн дагуу тоглоомын үйл ажиллагааг зохион байгуулна.

The Three Party System

Under the “Three Party System”, a pachinko hall operator, a prize buyer and a prize wholesaler participate in the sale and purchase of G-prizes obtained by a customer of the pachinko hall operator by playing pachinko and pachislot games. G-prizes are supplied to pachinko operators by wholesalers. Wholesalers may serve various pachinko operators with the same type (in design and appearance), of G-prizes. As a result, G-prizes may not be distinguished by the pachinko operator.

The Three Party System can be illustrated as follows:

Pachinko тоглоомын үнэ, машин төхөөрөмж, бөмбөг, токены загвар, хожлын зохист харьцаа, шагналын дээд хэмжээг Үндэсний нийтийн аюулгүй байдлын комисс /The National Public Safety Commission / тогтооно.¹¹

Дээрх төрлийн газарт 18 нас хүрээгүй этгээдийг оруулахгүй бөгөөд орчинд үүсгэх дуу чимээ, сурталчилгаа, цагийн хуваарь зэргийг хуулиар зохицуулсан байна.

Хэдийгээр pachinko-г мөрийтэй тоглоом гэж үздэггүй боловч 2018 оны Мөрийтэй тоглоомын донтолттой тэмцэх арга хэмжээний тухай хууль /the Basic Act on Countermeasures for Gambling Addiction/-ийн үйлчлэл хамаарна.

¹¹ Mah-jong буюу мажон тоглох танхимтай холбоотойгоор мөн адил чиг үүргийг Комисс хэрэгжүүлнэ.

III. Дүгнэлт

Тус судалгаанд бооцоот таавар, хонжворт сугалааны зах зээл өргөнөөр хөгжсөн Сингапур, Хонг Конг, БНСУ болон Япон улсын бооцоот таавар, хонжворт сугалааны талаарх хууль, эрх зүйн зохицуулалтын талаар харьцуулсан болно.

Харьцуулан судалсан улсуудыг жишиг болговол, бооцоот таавар болон хонжворт сугалааг зохион байгуулах үндэслэл, шаардлага ялгаатай байна. Бооцоот таавар нь спортын салбарыг дэмжихэд чиглэх бол хонжворт сугалаа нь ерөнхийдөө баялгийг дахин хуваарилах, төр, орон нутгийн зардлыг санхүүжүүлэх /фискал/-д чиглэдэг байна. Иймд тус хоёр төрлийн мөрийтэй тоглоомыг бие даасан хуулиар зохицуулах жишиг нийтлэг байна. Харин Сингапурын хувьд Мөрийтэй тоглоомын хяналтын тухай хуулиар бүх төрлийн мөрийтэй тоглоомтой холбогдон үүсэх суурь харилцааг нэгтгэн зохицуулсан байна.

Цаашлаад, дээрх улсуудад морин уралдаан, хөл бөмбөг, дугуйн уралдаан, моторт завины уралдаан зэргийг дэмжих үүднээс дээрх төрлийн спортын бооцоот тааврыг дэмждэг байна. Харьцуулан судалсан орнуудаас Солонгос улсын мөрийтэй тоглоомын хяналтын тогтолцоо харьцангуй системтэй, уялдаа холбоо бүхий байх бөгөөд улс бүр төрийн захиргааны төв байгууллагын дэргэд тусгай чиг үүрэг бүхий зөвлөл эсхүл комисс ажиллуулах замаар хяналт хэрэгжүүлж байна. Мөн Солонгос, Япон улсад ашиг сонирхлын зөрчил үүсэхээс сэргийлэн зарим этгээдэд спортын бооцоот тааварт орохыг хориглож буй нь чухал ач холбогдолтой гэж үзлээ. Мөрийтэй тоглоомын донтолт, бусад сөрөг үр дагавраас урьдчилан сэргийлэх үүднээс цогц арга хэмжээ авч ажиллаж байх бөгөөд насанд хүрээгүй этгээдэд аль ч төрлийн мөрийтэй тоглоомыг хориглох нь нийтлэг байна. Хэдийгээр бооцоот таавар, хонжворт сугалааг тодорхой түвшинд хүлээн зөвшөөрч эрх зүйн хэм хэмжээгээр зохицуулдаг боловч хуульд заасан журам, шаардлагыг зөрчсөн этгээдэд хүлээлгэх хариуцлага нь хатуу байгааг анхаарах нь зүйтэй. Мөн онлайн бооцоот таавар /bet/ тус улсуудад өргөн дэлгэрсэн боловч энэ төрлийн бооцоот тааврыг зохион байгуулах талаар нарийн зохицуулалт одоогоор байхгүй байна.

Хонжворт сугалааны хувьд Япон улсад гагцхүү эрх бүхий төрийн байгууллагаас хонжворт сугалааг зохион байгуулдаг бол Хонг Конгод хуульд заасан эрх бүхий төрийн байгууллагаас гадна хуулийн этгээд хонжворт сугалаа зохион байгуулах зөвшөөрлийг авч болдог. Солонгос, Сингапур улсад төрийн байгууллагаас хонжворт сугалааг зохион байгуулах талаар тухайлан тусгаагүй ч төрийн өмчит компаниуд энэ төрлийн зөвшөөрлийг авсны үндсэн дээр хонжворт сугалааны үйл ажиллагааг эрхлэх тохиолдол байна. Япон улсад орон нутгийн зардлыг санхүүжүүлэх зорилгын үүднээс муж, эсхүл тусгай хотын захиргаанаас хонжворт сугалааны үйл ажиллагааны зөвшөөрөл авч, сугалааны тасалбарыг борлуулах, шагналыг олгох, түгээх, тайлан, тэнцлийг гаргах хүрээнд итгэмжлэгдсэн банкттай хамтран ажилладаг нь онцлог байна. Хонжворт сугалаанд хожсон этгээдийн эрхийг хамгаалах зохицуулалтын хувьд Солонгос болон Япон улсыг жишиг болгон авч үзэх нь зүйтэй. Тухайлбал, шагнал шаардах эрхийг хэрэгжүүлэх хугацааг тогтоох, хувийн мэдээллийг нууцлах үүрэг хүлээлгэх зэрэг ач холбогдолтой зохицуулалт байна. Түүнчлэн, Гишүүнчлэлтэй клуб, бүлэг зэрэг хэлбэрээр хөзрийн, хөлөгт, шоон гэх зэрэг түүнтэй адил төрлийн тогтоом тоглуулах, зохион байгуулах харилцаа Хонг Конгод илүү хөгжсөн байх бөгөөд холбогдох яамнаас тусгай

зөвшөөрөл авсны үндсэн дээр энэ төрлийн тоглоомын үйл ажиллагааг эрхлэх боломжтой байна. Япон улсын хувьд пачинко, пачислот зэрэг автомат тоглоом түгээмэл дэлгэрсэн бөгөөд тэдгээр тоглоомыг мөрийтэй тоглоом бус соёл, амралтын үйл ажиллагаа гэж үздэг хэдий ч мөрийтэй тоглоомын донтолттой тэмцэх хууль тогтоомж, үндэсний хөтөлбөрийн хүрээнд хамаардгаас гадна эрх бүхий этгээдээс тоглоомын тасалбарын үнэ, хожлын үнэ, тэдгээрийн зохист харьцаа зэргийг тогтоох замаар оролцдог байна.

Дүгнэвэл, улс бүрт бооцоот таавар, хонжворт сугалаа үүсэж хөгжих болсон шалтгаан, нөхцөл байх бөгөөд тэрхүү шалтгаан, нөхцөлтэй холбоотойгоор холбогдох хууль тогтоомжийн зорилго, бусад шаардлага, хязгаарлалт харилцан адилгүй байна.

ЭХ СУРВАЛЖ

Гадаад хэл дээрх

Хууль тогтоомж

1. БНСУ-ын Мөрийтэй тоглоомын хяналтын үндэсний комиссын тухай акт /National Gambling Control Commission Act/
2. БНСУ-ын Аялал жуулчлалыг дэмжих тухай хууль /Tourism Promotion Act/
3. БНСУ-ын Алслагдсан уурхайн бүс нутгийн хөгжлийг дэмжих тусгай акт / Special Act on the Assistance to the Development of Abandoned Mine Areas/
4. Солонгосын морин уралдааны удирдлагын тухай хууль /Korea Racing Authority Act/
5. БНСУ-ын Дугуйн болон моторт завины уралдааны тухай хууль /Bicycle and Motorboat Racing Act/
6. БНСУ-ын Хонжворт сугалаа болон хонжворын сангийн тухай хууль /Lottery Tickets and Lottery Fund Act/
7. БНСУ-ын Үндэсний спортыг дэмжих тухай хууль /National Sports Promotion Act/
8. БНСУ-ын Уламжлал бухын тулалдааны тэмцээний тухай хууль /Traditional Bullfighting Match Act/
9. Япон улсын 2018 оны Мөрийтэй тоглоомын донтолттой тэмцэх арга хэмжээний тухай хууль /the Basic Act on Countermeasures for Gambling Addiction/
10. Японы Хонжворт сугалааны тухай хууль /Takarakuji Law/
11. Япон улсын Act on Control and Improvement of Amusement Business буюу Соёл, амралтын бизнесийн үйл ажиллагааг дэмжих, хянах тухай хууль
12. Япон улсын Дугуйн уралдааны тухай хууль /Bicycle Racing Law/
13. Япон улсын Моторт завины уралдааны тухай хууль /Motor Boat Racing Law/
14. Япон улсын Спортын дэмжлэгийг хэрэгжүүлэх тухай /Law Concerning the Implementation of Sports Promotion Voting (Football Lottery Law)/
15. Сингапурын Мөрийтэй тоглоомыг зохицуулах газрын тухай хууль (The Gambling Regulatory Authority of Singapore Act 2022)
16. Мөрийтэй тоглоомын хяналтын тухай хууль (Gambling Control Act 2022)
17. Казиногийн хяналтын тухай хууль (Gasino Control Act 2006)
18. Хонг Конгийн Мөрийтэй тоглоомын тухай хууль (Gambling Ordinance);
19. Хонг Конгийн Бооцоот тааврын үйл ажиллагааны үүргийн тухай хууль (Betting Duty Ordinance);
20. Хонг Конгийн Төрийн хонжворт сугалааны тухай хууль (The Government Lotteries Ordinance).